

మ న వి

సంగీతసాహిత్యములు రెండును సరస్వతీదేవికి రెండు పుత్రములన్నారు పెద్దలు. వాని నుపాసించినవాడే జ్ఞాని. పండితుడు అందు ఏబక్కటి నుపాసించినను పండితుఁ డనవచ్చును గాని జ్ఞాని కానేరడు. సంగీతకళోద్ధారకులలో సగ్రగణ్యులనెగు త్యాగయ్య శ్రేష్ఠతయ్యలు యాంధ్రులు. త్యాగయ్య సార్థక నామధేయుడు సంగీతకళకు సుస్తానమునిచ్చి తనదేశీయులనేగాక అన్యదేశీయులనుగూడ తృప్తిపొందించిన ధన్యుడు. ఆతని కృతు లమృతమృత్యుముఖ, వానిప్రచార మొంతచేసినను సార్థకతగలదు. అందువలన మేము ఈ పాత్రమును నవ విధానముతో మా ఆంధ్రసోదరులకు అందించుచున్నాము.

ఇ ట్లు

(ప్ర కా శ కు లు.)

(శ్రీ) ర స్తు.

త్యా గ రా య కృ తః లు

నాటరాగము — ఆదితాళము

నిన్నేభజన సేయవాడను
పన్నగశాయి | పరులవేడ లేను ||ని||
స్నానాదిజపతపయోగ - భ్యాససమాధిసుప్రసా
సీతానాథ సకలలోకపాలకా
త్యాగరాజసన్నత ||ని||

ఆరభి — ఆది

చాలాకల్లలాడుకొన్న సౌఖ్యమేమిరా
కాలముపోనుమాట నిలుచును | కళ్యాణరామనీతా
సాస్పదప | పామగరి | మగరి | సరిసథా | సరీపమన
సరిమపధసరీధమగరి | నసరి | ధధన | మపదన
సధపధసమపధ | రిపమ | సరిమపధ ||చా||
తల్లితండ్రిసీవైయుండ | దక్కినభయమేలాయని
పలుమాతెన్నెన్నో జాసలుచేసి

త్యాగరాయ కృతులు

ఇలలో సరివారలలో | నెంతో బ్రోచుచుంగి
పెద్దలతోడ బల్కిచెప్పించి | త్యాగరాజునితో ||నా||చా||

కాంభోజి — అది

ఓరంగళాయాయని | పిలచితే | ఓయనుచురాదా
సారంగధరునిజూచి | కైలాసాధిపుడుగావలేదా ||ఓ||
భూలోకవైకుంఠమిదియని | నీలోన నీవే యెప్పుంగి
శ్రీలోలుడైయుంటేమా | చింతతీర్చుటెన్నఱో
మేలోర్వలేనిజనులలోనే | మిగులనొగిలి దివ్యరూపమున
ముత్యాలసరులు | యురమున గనవచ్చితి
త్యాగరాజహృద్భాషణ ||ఓ||

శ్రీరంజని — అది

బ్రోచేవారెవరు రఘువతే | నినువినా
శ్రీరామా, నెవరునంపరసీచరి-సకలలోకనాయక ||బ్రో||
దేవేంద్రాదులు మెచ్చుటకులంక
దయతో దాన మొసంగినసదా ||బ్రో||
మునిసడనంబుజూడ వెంటజని
ఘనమారీచాదులహతంబుచేసి ||బ్రో||
భవాబ్ధితరుణోపాయమునేరని | త్యాగరాజుని కరంబిడి

త్యాగరాయకృతులు

అథానా — ఆది

ముమ్మూర్తులు గుమిగూడి పొగడలే
ముచ్చట వినుకోలే ||ము||
సమ్మతిగా రాజకొడుక్కంగవిని
సంభ్రమము దీరగ రాముని ||ము||
రోసముతో రఘురామున గుణమున
రూఢిగ తమ గుణముల నినురాని
త్రాసునగడ సరిపేసగ నేరని
త్యాగరాజనుత డెనయోయనా ||ము||

వీరవసంతము — ఆది

నన్నుబ్రోవ నీకింత తామసహ
నాపైనేరమేమి బల్కుమా ||స||
చిన్ననాడె నీచెలిమి గల్గిగోరి
చింతించలేదా, శ్రీరామ ||స||
నిజదాసనరులగు తమ్ములతో
నీవుబాగాబుట్టలేదా! గజరాజరక్షక తనయులను
గరుణించలేదా. త్యాగరాజనుత ||నన్ను||

అపురూపం — ఆది

ఎవరికై యవతార మెత్తితిన్
యికనైన దెలుపవయ్యా | రామయ్య ||ఎ||

అననికి రమ్మని పిలిచిన మహారాజవరో
 వానికి మ్రొక్కేను రామా ||ఎ||
 వేదశాస్త్రనీయమా నామముతో
 విధిఃక్రమలకు మేల్మయగు రూపముతో
 మోదనదన మగుపటుచరిత్రముతో
 మునిరాజవేషియూ త్యాగరాజనుతని ||ఎ||

కళానిధి — ఆది

సార్వభౌమ సాకేతరామ మన
 సారబల్కరా దేవతా ||సా||
 సార్వభౌ రమణార్చిత పాదరమా
 భక్తవంధ్య పరాత్పర దీనబంధో ||సా||
 ముద్దుముద్దుగా మాటలాడితివి
 ముందుగానే సదా వెతలెందుచును ||సా||
 కద్దుకద్దనుచు జరకాలమున
 గరుగుచుండునని శమాత్యాగరాజనుత ||సా||

ఫలమంజరి — ఆది

శ్రీనరసింహ మాం పాహి
 క్షీరాబ్ధికన్యకారమణ ||శ్రీ||
 దీనార్థిభయహర భన్యగుణ
 విజితనయతిమిర సూర్యాత్రినేత్ర ||శ్రీ||

ప్రహ్లాదవరాశరనారదహృ
త్పంకేరుహనీరజబంధో
ఐహ్లాదకర భవరోగహర
అనవరతత్యాగరాయనుతి॥ శ్రీ॥

సూరికాంభోజి - రూపకము

ఉండేదేరాముడొకడు ఊరక చెడిపోకెమనసా
చంమార్తాండనుధ్య | మండలముచనుజెలంగు॥ఉం॥
తామసాదిగుణరహితుడు | ధర్మాశ్ముడు సర్వసముడు
క్షేమకరుడుత్యాగరాజచి త్తహితుడుజగమునిండియుం॥

నరాళి — ఆది

వరనారదనారాయణ స్మరణానందనుభవముగల॥వ॥
శరదిందునిపాతఘనాఘన | సారముగానుబ్రోవుమిక॥వ॥
సకలలోకములకు సద్గురువనుచు ॥
సదానేతడనుచు హరియువకటంబుగ క్షీర్తిసాగినే
బాగుగాత్యాగరాజనుతి॥వ॥

నాటకురంజి — రూపకము

సుజనజీననా | సుగుణభూషణారామ ॥ను॥
భుజగభూషణా | శ్రితబుధజనావనా
అజవందిత ధృతచందన | దశతురంగమారామ ॥ను॥
చారునేత్ర శ్రీకళిత్ర | శ్రీరమ్యగాత్రా
తారకనామ సుచరిత్ర | ధశరథపుత్రా తారకాధిపా

ఘనధర్మపాలనా | తారయరఘువరనిర్మల
త్యాగరాజనుత ||సు||

తోడి — ఇది

కొలువమరెగద | కోదండపాణి ||కొ||
నలువకు పలుకుల చెలియకు రుక్మిణికి
లలితకు సీతకు లక్ష్మణునికరుదైన ||కొ||
నేకునజా మూస వెలయుచు తంబుర
చేకొనిగుణముల చెలువొంద బాడుచు
(శ్రీ)కృష్ణకి (శ్రీ)చింతామణికి
అకలిదీన పాలారగింపనుచేసే ||కొ||
వివాహమ్యుహ(ప్రొద్దువేళ నానాధునికి
చనువున పన్నీట స్నానముగావించి
ఘనునికి దివ్యభోజనములు బెట్టి
కన్నునివిడమొనగును మరునక సేవించె ||కొ||
భాగవతులగూడి బాగుగఘననయ
రాగములచే దీపారాధన మొనరించి
వేగమె శ్రీహరివిరులపై పవ్వళించ
జోకొట్టి త్యాగరాజ సుముఖునిలేపేకొ |

తోడి - అది

ండతేరరాదా | మనస క |
ఇదలేకభజన జేసిసీ | ఎడగల్గి నిజదబ్బరలకు తెలసిక

గాఢచిత్తతాకికమనెడి | కాలబద్ధునికి నిజదానుడై
వెలసిల్లు త్యాగరాజమాటవిని ||క||

తోడి - ఆది.

దాశరథే నీఋణముదీర్ప నాతరమా
పరమపావన రామా ||దా||
ఆశదీర దేశములను | ప్రకాశించేసినరసికశిరోమణి||దా||
భక్తి లేనికవిజాలవరేణ్యులు| భావమెరుగలేరునికరలోచన
భక్తిముక్తి గలుగునని కీర్తనములు
బోధించిన త్యాగరాజకర్పిత ||దా||

తోడి - రూపకము.

బృందాననములోపల | గోవిందరాకాచంద్రదాదన||బృ||
సుందరాంగ ధృతధారంగ-సుజనారితిమిరవతంగ ||బృ||
మాధవ శ్రీరమణీ మణి - మదనరహితమిత్ర
రామదాసదాస త్యాగరాజనుత చరిత ||బృ||

శంకరాభరణము - ఆది.

మరియాదగాదురా కరుణాకర వారిని
వీరిని సరిచేసి చూచుచుండేది ||మ||
రాగము తాళము రక్తి భక్తిజ్ఞానయోగము
మరియును రాగములేని

భాగవాతులు ధరశయనులేగాని
త్యాగరాజార్చిత తాతకచరిత ||మ||

భరహరప్రియ-ఆది.

ఖిడము శేయవె - ననువిడనాడకవే
పుడమితనయచేతిమంచి - మదుపులనుచుతలచితలచి||వి||
రాజమాన్యుడా సామితి - రతనమ్మనడిగబట్టి
తేరిల్లునటన దేవదేవ - జాజికాయ యేలకుల
జాపత్రి వక్కలాకుల - రాజరాజవర
త్యాగరాజు ప్రేమతో నొసంగేటి ||వి||

దర్బారు - ఆది.

మోచనా కమలలోచనా - ననుబోవ ||యో||
నూచన తెలియక నరుల - యోచనజేతుననుచు నీ
తోచనాద్యుతి విధిడాయకవిలోచనా-
నన్ను బోవుమినింక ||యో||
పాపననిజభక్త - విజయపాపవిమోచన
గల బిరుదులెల్ల గలవని - నేచనకృతవివినచరపతాభి
శక్త త్యాగరాజపూజిత ||యో||

దర్బారు - ఆది

శారదగురుస్వామి - యికనైన
నన్నాదరింపవేమి - యారువేమి ||నా||

సాలెకుసంగీతయోగనైగను
పారంగతుడైన పరమపావన నా॥
ఇతిహాస పురాణాగమ చరితము
తెనరినల్లగలిగె - పతినిదానమివ్వ బుద్ధిసత్య
భామకెలులగలిగె - క్షితిని త్యాగరాజవినుజ నమ్మితి
చింతదీప్తి ప్రస్థాదుని బోచి నా॥

కన్నడ - రూపకము

శ్రీనారదనాదసరసీరుహ - భృగంశుభాంగ శ్రీ॥
దీనమానరక్షక జగద్దీశ భేదసంకాశ శ్రీ
వేదజనితవరవీణావాదనుత తత్త్వజ్ఞ
భేదహరధృతాపరహిత - కేచరవినుతా
యాదవకులసప్త దామోదర హృదయమునివర్యా
సీతత్యాగరాజనుత శ్రీకరమాంపాలయ శ్రీ॥

ముఖారి - రూపకము.

సొతని నేవర్ణింతునుశబరీ - భాగ్య మెం॥
కాంతలు వరదంతులు - జగమంతనిండియుండగ ఎం॥
కనులారసేవించ కమ్మనిఫలముల నొసగే
తనువు శైలకరింపపాదయుగములకు మొక్కి-
ఇనకులపతీసముఖింబున - పునరావృత్తి యుతపదమువ
బొందిన - త్యాగరాజఘనాపుణ్యంబున ఎం॥

అతాణా - ఆది.

కట్టుజేసినావు - రామబందు
 మట్టుమితముతేనట్టి దేవతా
 మతములలో జొరబడుదామంటే ||క||
 మామతములను లలాటమున - పితామహుడు రాయ
 లేడనుచు - మరిమరికామమదములకు సేతువనుచు
 నిష్కారణమున త్యాగరాజుకుతోచే ||క||

వరాళి - ఆది.

కనకనరుచిరా - కనకవసననిన్ను
 దినదినమును మనసున చనువుననిన్ను ||క||
 కలకలమనుముఖకళగలిగినస్తీత
 కులుకుచు వోరకన్నులజూచెనిన్ను
 నతతము ప్రేమపూతితుడగు త్యాగరాజనుత
 ముఖజితకుముడనుతవరదా నన్ను ||క||

ఖరహరయ - ఆది.

మనవినివినుమా - మరువసమయమా
 కనుగొనగోరిదు - మృల్పశమానితి
 కనికరముననిను - బాగుచునున్ననా ||మ||

శ్రుచుమార్గములను చింతింపలేదా
పరమదయాకర భక్తమనోహర
ధరాధిపకర్పిత త్యాగరాజు ||మ||

ముఖాతి - ఆట

క్రి.ణమైతిరుగా జన్మించేసిద్ధమానురా | ఓమనసా || క్రి. ||
గీర్వాణనాటకాలంకార వేదపురాణ
యజ్ఞజపతపాదుల ఫలములు || క్షీ. ||
ఏదిచేసినజగన్నాథుని శిరమున
హృదయమున వహించి - పదిలమైనసత్పదమునొసంగే
పాటిత్యాగరాజవరదుని భజనము || క్షీ. ||

కేదారగాథ - రూపకము

వేణుగానలోలునిగన - వెయిగన్నులుగావలెను
అలివేణులెల్ల దృష్టిజట్టివేయుచు బాడుచురాగా || వే. ||
వికసితపంకజవదనలు - వివిధగతులనాడగా
ఒకరికొకరు కరములనిడి
యొరకనులుచూడగా - శుకరవములుగల తమణులు
సొగసుగానుపాడగా సకలసురలు త్యాగరాజ

శ్రవణ - ఆది

గిరిపై నెలకొన్నరాముని - గురితప్పకగఱితి ||గి||
 పరివారులు విరిసురటులచే నిలబడి .
 విసరుచు కొనరుచు సేవింపగ ||గి||
 పులకాంకితుడై యానందాశ్రువులనింపుచు మాటలాడు
 వలెనని - కలువరింపక నేనదిపూటలపై
 గాచెదననిన త్యాగరాజావు ||గి||

యమునా - గూపకము

గానమొసగరాదా - గరుడగమనరాదా
 నీనామముచే నామతినిర్మలమై నీపద ||గా||
 పరమాత్ముడు జీవాత్ముడు పదునాలుగు లోకములలో
 పరకిన్నరకింపురుష - నారదాదిమునులు
 పరిపూర్ణనిష్కళంకవధశృంగారుని వరత్యాగరా
 జార్చిత - వరములకునైన - గానమొసగ ||గా||

వేగవాహిని - ఆది.

చల్లగనాతో బలుకుమిరామా
 సారసవదనా సాధుసంతాన,
 ఉల్లమునను నీడై మరులుకొన్నరా
 ఉరగశయన నాతప్పలెంచక నీవు ||చ||

నీరవధిసార నిఖిలాధారా |
 వరకామినిదూరా పాపవిదూరా
 సరసిజనేత్ర శ్యామలగాత్ర
 వరత్యాగరాజ హృద్వారమిత్రా ||చ||

అథాణా - త్రిపుట.

చెడేబుద్ధిమానురా | ఇడేపాత్రమెవరో చూడరా |చె||
 పూర్వాస్థితికి తగుఫలము గలుగునని పొజ్జబు
 బల్క-గ వినలేదా | మనసా
 శ్రీవాసుదేవ సర్వమనుచు
 చింతించు వరత్యాగరాజ నినుగని ||చె||

మోహన - ఆది

ననుపాలింప నడచివచ్చితిన్ | నాప్రాణనాథా
 వనజనయన నీమోమును చూచుట జీవనమని
 నెవరున | మనసుమర్మము దెలిసి ||చె||
 సురపతి నీలమణిభతనువుతో
 యుతమున ముత్యపుసరులచయముతో
 కరమున శరికోదండ కాంతితో
 ధరణితనయ శ్రీ త్యాగరాజార్చిత ||న||

ఖరహరప్రియ - ఆడి

పట్టివిడువరాదు | నాచెయి
 పుట్టిననాడే నిజభక్తిని మేడగట్టి
 గుట్టుచెదరక నాచెయి ||ప||
 నిత్యానిత్యములను బోధించి
 కృత్యాకృత్యములను దెలిపించి
 ప్రత్యేకుడు నీవనికనుపించి
 భృత్యుడై నత్యాగరాజునిచెయి ||చె||

కన్నడ - చూపు

భజరే భజమాననరావం
 అజముఖసురవిరితం శుభ చరితం ||భ||
 నిర్మితలోకం నిర్జితశోకం
 పాలితసుగుణం మధురామృతపానం ||భ||
 శంకరమిత్రం శ్యామలగాత్రం
 భూశమశాంతం భూజాకాంతం
 వారముఖలదం త్యాగరాజ హృద్యాంతం ||భ||

సురటి - రూపకము

భజనపరుల కేలగలుగుదండపాణిభయము కాదు |
 అజరద్రవ్యరేసులకై యాస్కాంతమొసగు రామ ||భ||

అండకోట్లు నిండిన కోదండపాణి ముఖమున
హృత్ప్రదరీకమునుచూచి ధూజులప్పుచు
నిండు ప్రేమతోకరంగు నిస్కాములకు కొరవే
పండపాణిదానుడై త్యాగరాజు సేయురామ

శంకరాభరణము - రూపకము.

భక్తిబిక్షమియ్యవె - బాగుగ నిస్సందేహ
ముక్తికలులశక్తికి తిమూర్తుల కాధారమైన ||భ||
ప్రాణములేనివానికి బంగారు పాగజుట్టి
ఆణిముత్యపుసొమ్ములమరగబెట్టి
యా యుధులకును పురాణాగమ వేదులకును
తర్కశాస్త్రజాణులకును సూటిగాగ
త్యాగరాజు సేయురామ ||భ||

మోహనరాగం-ఆది.

మోహనరామా - ముఖజితసోమముద్దుగ బల్కుమా
మోహనరామా - మొదటిదైవమా
మోహమునీపై మొనసియున్నదిర్గా ||మో||
ధరమను జావతారమహిమ విని
సురకిన్నెర కింపురుష విభ్యాధర
వనమృగ పక్షివాసర జాలములచే

త్యాగరాయ కృతులు

గిరివెలయునీతా - వరచిరకాలము గురితప్పక
మైమరచి సేమించరె-వరత్యాగరాజవరద జగన్మోహన

శ్రీరంజని - ఆది.

మునుపే తెలియకపోయెనా
ముసీ నుత దయలేదాయె నా
చనువినుమంతలేక నన్నలయించి వేడుకచూచేపిటు
అనాటి మందునడత జూచి నీవత్యంతకృపచేయలేనా
మూనాడు నీ యిద్ది యాలాగో
యినకులతిలక శ్రీత్యాగరాజార్చిత ||ము||

పూర్ణపద్మమము - ఆది.

శ్రీమానిసీ మనోహర
చిరకాలము నామాట యొకటిరా
శ్రీమంతతా నీసోదరులు జేయు
నీదుపాదసేవను కొరితిని ||శ్రీ||
భక్తాద్యక్షుల పురుషార్థములు
దాసార్గసీరూప మబ్బిన
మమ్మిటు వేరేయన్నది మన్నించు
మీక త్యాగరాజనుత ||శ్రీ||

శ్రీరంజని - ఆది.

సరియెవ్వరే శ్రీజానకి
నీ, పరమాత్మనికై గడదేరినా

శిరులిచ్చుటకు జేసి గొల్చేనా, నీ ||న||
 వనమందు భయంకరమైన తోవున
 నించుక నీమనసు బెలసి
 కనకాంగి యందంబున రాజసుఖంబును గొల్చేసి
 నీవె త్యాగరాజనుత ||న||

బేగడ - ఆది.

నాదోపాసనాచేసి - శంకర
 నారాయణ విమలన వెలసిరి ఓమనసా
 వేదోద్ధారులు వేదాతీతులు
 విశ్వమెల్ల నిండియుండేవారలు ||నా||
 మంత్రాత్ములు యంత్రతంత్రాత్ములు మహా
 మంత్రాములెన్నోగల వారల
 తగత్రీలయస్వర గానవినోదులు
 త్యాగరాజు వంద్యులు స్వతంత్రులు ||నా||

నినువినా సుఖముగాన - నీరజనయనా
 మనసుకెంతో ఆనందమై పులగరించగ ||ని||
 రూపము ప్రతాపము సరసశల్లాపముగల ||ని||
 కరుణారస పరిపూర్ణ - సరముద్రువార్తగల ||ని||
 రాగరసిక రాగరహిత - త్యాగరాజభాగధేయ!

కళ్యాణి - చాపు.

నిధిచాలసుఖమా రాముని
 సన్నిధిసేన సుఖమా
 నిజముగబల్కుమీ మనసా
 దధివననీత స్త్రీరములుకుచో
 దాశరథి ధ్యానభజన - సుధారములుకుచో || 1 ||
 దమశమను గంగస్నానము సుఖమా
 కర్దమదుర్విపయ కూపస్నానముసుఖమా
 మమతిబంధన యుతచరసుతి సుఖమా
 సుమన తాంగరాజనుత కీర్తనసుఖమా || 2 ||

బైరవి - రూపకము.

ఉపచారము జేసేవా - రున్నారని మరువకురా
 తృప్తిగావలెనని నేనీకీర్తిని బలుకుచు నుండగ || 1 ||
 వాకిటనే పదిలముగా వాతాత్మజు గున్నాడని
 శ్రీకరులగు నీతమ్ముల జేసియున్నారని
 యేకాంతమునకు జానకియేర్పడి యున్నాడని
 శ్రీకాంతా పరులెవ్వరు - శ్రీత్యాగరాజవినిత || 2 ||

బైరవి-చాపు.

ఉపచారములను చేకొననయ్యె
 పురగరాజ శయనా

చపలకోటిబంబరధర శ్రీజానకి-సతీ నయజేసినాన్లు ||ఉ||
 కపటనాటక సూత్రధారి నై
 కామితఫలము లొసంగెరామ
 అపరిమితానవరసము న పొవడిన
 సనరంజగొడుగులు నీకేతగుచయ్య ||ఉ||
 మెరుపుతీగెల రీతిని మెరసిన
 కరుకుబంగరు కాడలమరిన
 శరదిందుమృతి సమానమా
 చామరయుగములు నీకేతగుచయ్య ||ఉ||
 జాజులు సంపెంగలు
 మరువంపు విరజాజులు
 కురువేరువాసనలు, రాజమాసమగు నిజముగ త్యాగ-
 రాజవినుత నీకేతగుచయ్య ||ఉ||

శహాస - చాపు

ఊరకేగల్గునా - రామునిభక్తి
 సారెకునుసంసారమునజొచ్చి
 సారమనియెంచు వారిమనసున ||ఉ||
 ఆలుసుతులు చుట్టాలు వరసధనాలు
 కాయఫలాలు కనకధనాలు
 గలవిభావాలకని-యస్థిరాలవెభాగ్యశాలులకుగాక ||ఉ||
 మంచి నారిని పొడగొంచి సంతతము సేవించి

త్యాగ రా య కృ తు లు

చింతననాలకించి - మాదిసహించి
 దిగ్గము హరియని యెంచి
 దేనిసిబోధించుమని - పూజించువారికిగాక ||ఉ||
 రాజసద్గుణయు కృపాజల నొనరించు
 రాజసన్నత త్యాగరాజునిజిహ్వాపై
 రాజ్యపరమత్రరాజమనియె సదా
 బలచే మహారాజులకుగాక ||ఉ||

కళ్యాణి - ఆది

ఏతావునర - నిలకడ నీకు
 యెంచిమాడ నగుపడవునీతా గౌరీవారీశ్వరీయసు
 శ్రీరూపములందా గోవింద ||ఏ||
 భూకమలార్కానిలనభమంద - లోకకోటలంక
 శ్రీకరుడగు త్యాగరాజకర్పిత
 శేషమాధవ బ్రహ్మాదులయందా ||ఏ||

శంకరాభరణము - ఆది

ఏమి నేరమో నన్నుబ్రోవ
 శైతభారమో - నావలన నీశైతభారమో
 శామజనవరదుడనిమునుపేనత్కిరిగనలేదానాపై ||ఏ||
 దీనబంధువని దేవ దేవుడని
 సూనఘనుడని ధర్మాత్ముడనుచు
 జ్ఞానసుధ సుగుణగానముసేయ
 రానజూడవు త్యాగరాజార్చితనాపై ||ఏ||

దేవగాంధారి - ఆధి

కొలువైయున్నాడేకోదండపాణి
 సలలితమత్తులైసారెకుశీలురై
 పలచుచుకోరివచ్చి సేవింపరె ||కొ||
 జనకజభరతాదులతోమంచి నైవేద్యంబు
 చనువున వేడుకనారగించి మెరుపుకోట్లగే
 కనకపటము సొమ్ములను ధరించి
 వేదోక్తమైన సకిల వచనములనే
 సంతోషించి శ్రితులపోషించి ||కొ||
 పరమగు వాసనలు పరిమళింప స్పృహ
 వెలిగెడి సురవారసతులు బాగుగనటి
 అదియుగాక పారాశర నారదమును
 తెల్లనుతింప యెంతెంతో నెవరున
 సురపతి వాగీశుల సేవింప మేనుపులక
 అపుడు రాజముఖుడు శాసశయ్యపై
 చెలంగగ నిపుడు ఘటమి కుమారిసుగంధ
 నమ్మినవారలకే కడకంటను కోరినవరి
 శ్రీత్యాగరాజు అడుగడుగుకు మడుపు
 శ్రీరామయ్య ||కొ||

సురటి - ఆది.

గీతార్థము - సంగీతానందము
 సీతావున జూడవె యోమనసా

చరణాబ్జమునడికొన్న వాతాత్మజుని
 బాగదేలుసురాహరిహయ బాష్కర
 కాలాది కర్మములను మతములను
 సర్వముల నెరిగిన
 హరిహరపుడా హరిహయ వినుతుడా
 నరత్యాగరాజ వరదుడు సుఖమా ||గీ||

సావేరి-ఆది.

నరిదాపులేక వేడితె దయారాదేమి
 కరిదాసములు గలిగిన కతుణించి బ్రోవనో ||ద||
 అలనాడు సురవైరి బాలుచూచితివిగాని
 వలచి పాదములు నమ్మితె వర . . .
 వియ్యతోచునా త్యాగరాజవినుత ||ద||

పూర్ణచంద్రికా - ఆది.

దిండముప్పేన్నురా - కొదండపాణిచూడతా
 అండజనాహన మార్తాండ చంద్రోచన
 కుండలిశయన బ్రహ్మాండనాయకా నీకు ||దం||
 పేరుగా ప్రతిష్ఠగా నూరికె నిన్ననమ్మితి
 సూరిచారు వీధివారు నొక్కజాతివారుకారు
 దాడిదియని చెయిబట్టి బోవు
 త్యాగరాజార్చిత నీకు ||దం||

హరికాంభోజి — ఆది

నెనరుంచినాను అన్నిటికి - నీదాసుడననినేనూ
 నీదుపై ఘనాఘజీమూతా
 శుకననగిధిగాంభీర్య నీపాదములపై ||నె||
 కలిలో మాటలు నేర్చుకొని
 కాంతలను తనయుల బ్రోచుటకు
 కుశలాత్ముడై నెనరున
 శ్రీత్యాగరాజాప్తనీయెడ ||నె||

పూరికళ్యాణి — ఆది

ఫణిపతిశాయి మాంపాహిపాలితార్థ ||పాహి||
 మణిమయమకుటవిరాజమాన
 మన్మథకోటిసమాన ||ఫ||
 భుజగశయన పంకజనయన
 సుజనగణావన సుందరవదన
 గజముఖపాలన గరుడవాహన
 నీరజనయన త్యాగరాజ వినుతనో ||ఫ||

ఖరహరప్రియ — ఆది

రామా నీయెడప్రేమ రహితులకు
 నామమిది దెలుసునా ఓసీతా ||రా||

కామినివేషధారికి సాధ్యునినడత
 లేమైనా దెలుసునారీతి సీతా ||రా||
 తనసౌఖ్యము తానెరుగక
 నొరులకు తగుబోధననుఖమా
 ఘనమగు పులిగోరూపమైన
 త్యాగరాజనుత శిశుపాలుగల్గునా ||రామా||

సురటి — ఆది

రామదైవమా రాగరాగలోభమా
 మోముచూపుమా జాగన్మోహనకరమా ||రా||
 డొంగరాడ లేరయిల్లు బంగారాయనా
 రంగుడావిభీషనునికీ పంగనామమిడినరీతి ||రా||
 వెన్నతాభుజించి గోపకన్యముఖమునందు నీవు
 తిన్నగా నలంకినట్లు దీనరక్షకాసీతా ||రా||
 నేర్పుచూపుమా యంగలార్పు బాపుమా
 ఓర్పుగల్గి త్యాగరాజు యొక్కసారి శరణంటె ||రా||

దేవగాంధారి — ఆది

వివరాద సామనివి కసకాంగ కావేటిరంగా
 శ్రీకాంతలెల్ల కామించి బిలచితే ||వి||
 తేజనెక్కి బాగా తెరువునరాగ
 కాజసుతులగూడి రమ్మని బిలిచితే

భాగధేయవైభోగరంగ

శ్రీత్యాగరాజునుత తరుచుగ బిలచితే ||వి||

సురటి — ఆది

వేరెన్వత నీవేగతి - వేమారుమాకు సీతాపతే

ఈరేడులోకముల - కాధారుడగు నిన్నువినా ||నే||

బృందారకాదిముని బృందాంశుకా సుకర

నందన శ్రీ నారడాది - బృందాత్మ శ్రీధరా

ఇందరాదులగు శ్రీత్యాగరాజ విసుతవినా ||నే||

ఆనందభైరవి - ఆది

శాంతములేక సౌఖ్యములేదు

సారసదశనయనా - దాంతులకై వేదాంతులకైనా

ఆగమశాస్త్రము లన్నియుజదివిన

బాగుగ సకలనృద్భావము జెలిసిన ||శాం||

యూగాది కర్మములెన్నియు జేసిన

బాగుగ వెలయు విరాగులకైన ||శాం||

రాజాధిరాధ మారాజుగ త్యాగ

రాజవినుత రక్షకునికైన ||శాం||

శ్రీరంజని — ఆది

సనియెవ్వరే శ్రీజానకిని ||స||

పరమాత్మని కైనది చేసినా

సిరులిచ్చుటకు చేరిగొల్పెనా ||నీ||
 వనమందు భయంకరమైన తావున
 నింపుగ నీమనసుదెలిసి కనకాంగి
 యందయంబున రాజసుఖంబును గల్గజీసి
 నీవు త్యాగరాజనుత ||నీ||

యమునాకళ్యాణి — ఆది

శుందేహము తీర్పనయ్యా
 సోకేతపురనిలయ మారామయ్య ||సం||
 నందార్చిత పదయుగములు మేలో
 నాగనీకమగు పాదుకాయుగంబుమేలో
 శుంవరమోనులెల్ల శరణంబులలో స్మరియించ నిన్ను
 శరమొసంగితి వనదార్చ నాచేపాదుకలు
 ధరణి యొసంగు త్యాగరాజు భాగ్యమాయె || 14

శూలిని — గూపకము

శాగసుగా మృదంగతాళము
 జతగూర్చి నిన్ను సొక్కచేయు ధీకులెవరో
 నిగమచరార్థము గల్గిని - నిజనాక్కులతో
 నర్వశుద్ధముతో ||సా||
 అతివిక్రమ సద్భక్తిని యతిదాక్షురస

సవరసయుత కుళించే భజించిన
ముక్తి త్యాగరాజున తరమా శ్రీరామా ||

ఈశమనోహరి - రూపకము.

సాగసు చూడతరమా నీ సా||
నిగనిగమను కపోలయుగముచే మెరయు మోము ||సా||
అమరాద్భిత పదియుగ
యభయమిచ్చు కరయుగము
కమనీయ సుందర నదిత
కామకామ రిపును నీ ||సా||
చిరుచవ్వును ముగుసును మరెక్కన్నల జేరి
వరత్యాగరాజుద్భిత సుందరీయ యిటువలె ||సా||

కన్నడ - ఆది.

సుఖయెవ్వరో రామ నాను
సుఖయెవ్వరో సుసుఖ యెవ్వరో
అఖిలసారమగు - తానక నామ ||సు||
సత్యము తప్పక సకలలోకులకు
భ్రాతృత్వమై దేవభేదము లేక
సిత్యమై స్వరజ్ఞానముతో
తరము త్యాగజనుత ||సు||

హరికాంభోజి-ఆది.

నేనెందు వెదకుదురా
 శ్రీహరి నాలుగు మోములవాని
 మెరనాలకించి రానినిన్ను - నే
 కలుసాక్షుడై దుష్కర్మయుత్పదై
 పలుమారు దుర్భాషియై
 యిలలో భక్తగ్రేసరులలోను
 త్యాగరాజ పూజితహరి || నే ||

మాయామాళవగాళ - రూపకము.

తులసీదళములచే సంభోషముగా పూజింపఁ
 పలుమారు చిరకాము-పరమాత్ముని పాదములకు || నీ ||
 నరసీరుహ - పున్నాగచంపక పాటలకురుపక
 కరవీరవల్లిక సుగంధరాజ సుహములధర విని
 యొకపరి యాశుము ధర్మాత్ముని సాకేత
 పురవాసున శ్రీరాముని
 వరత్యాగరాజనుతిని || తు ||

కళింగము - రూపకము.

ననువినా నామదెందు నిల్వదే శ్రీహరి - హరిహరి
 కనులకు నీసాగసంతో కమ్మియున్నదీ గనుక || ని ||

నీసుకధలు వీనులందు నిండియున్నది
 శ్రీధర నీనామము నోట వెలసియున్నదీ గనుక ని॥
 నేను యెచట చూచినాను నీవైయున్నదీ
 భానువంశ తిలకానీభక్తుడ౯ను పేరుగనుక ని॥
 కవటమా మాటలెల్ల కమ్మనైనదీ - నా
 తపముయొక్క ఫలమునీవె త్యాగరాజసన్నత ని॥

సూర్యకాంతము - ఆది.

ముద్దుమొగము దోలాగు చెలంగునో
 కన్దనుచు చిరకాలహృదయము
 కరగికరగి నిల్చువారికెదుట రాముని ము॥
 నానసునిర్మల భూసురకృతమా
 మంచిపూజాఫలమొ తొలుతటి తాపమొ
 ఘననిభ దేహునిజన స్వభావుని
 భవపతిపట్టుడైన త్యాగరాజనుతుని ము॥

కిరణావళి - ఆది.

పరాకునీకేలరా - రామ
 చరాచరంబులవనించేవుసారసాక్షునో నాపనులంతు ని॥
 మురారి శబడియొసంగిన యట్లానే
 భుజించుకొన్న శేషమా రామ

ధరాధలమున గుహునివలెనే
పాత్రతల్పముల చింతించిని శ్రీత్యాగరాజుపై ||౫||

వరుణప్రియ - ఆది.

కలిగియుంటేగాదా కల్లును
కామితఫలదాయకా
కలిమియింగిత మెరుగక నిన్నాడుచుంటి
చలముజేయక నాతలను చక్కనివ్రాత ||క||
భాగవతాగ్రేసరులగు నారద
బ్రహ్మదపరాశర రామదాసులు
బాగుగ శ్రీరఘరాముని పాదముల
భక్తిజేసినరీతి త్యాగరాజనీకిపుడు ||క||

ఆందోళి - రూపకము.

వినవే, ఓమనసా
మన సెరింగి దుర్మార్గమునే
పడిపొరలుచు చెడకె ||వి||
ఈ నడతలు పనికిరాదు
యీశ్వరునికృప గలుగబోదు
ధ్యేసభజన సేయవే
త్యాగరాజ మనవి ||వి||

గౌరీకళ్యాణము.

శంకరాభరణము - ఏకతాళము.

గౌరీకళ్యాణ వైభోగ్యమే
 లక్ష్మీకళ్యాణ వైభోగ్యమే || గా ||
 పవనజాస్తుతపాత్ర పావనచరిత్ర
 తవిసోమయుతనేత్ర రమణీయగాత్ర || గా ||
 భక్తజన పరిపాల భరితశరజాలా
 శక్తిముక్తుడలీల భూదేవపాలా || గా ||
 పామరాసురభిమ పరిపూర్ణ కామా
 శ్యామజగదభిరామ సాకేమధామా || గా ||
 పరమేశనుతగీత భవజలధశోపా
 భరణికులసంజాత త్యాగరాజనుత || గా ||

హరికాంభోజి - ఏకతాళము.

రామా నన్ను బ్రోవ రావేమొకో
 తోకాభిరామ చీమలో బ్రహ్మలోకేశాదులలో
 ప్రేమమీర చెలగియుండె బిరుదువహించికాచి || తా ||
 మెప్పులకై యింతకన్న తప్పుబడక విర్రవీగి
 తప్పుపనులు లేకయుండె
 త్యాగవినుత సీతా || రామా ||

నాయకి - రూపకము

కనుగొన సౌఖ్యము కమలజుకైన గల్గునా
 దనుజువైరియగు రామునిదయ గలిగిన యతనివినా ||క||
 తెనువొకచో మనసొకచో
 తగిన వేష మొకచోనిడి
 జనుల నేచువారికి జయహా నె
 త్యాగ రాజు ||కనుగొన||

శహన - రూపకతాళము

రఘుపతే రామ రాక్షసభీమా
 భృగుసుత మదహరా
 ఆశ్రిత బుద్ధివందిత చరణా ||రఘు||
 సరసీరుహనయనా సజ్జనహృదయనికేతా
 ధరణీధర సీతామనోహరా
 సరవధికనుఖదా ప్రమేయ
 నిరుపమపరదా సుగేయా
 కరధృతశరజాలనీల
 ఘన వర్ణావరణాల ||రఘు||

శుద్ధబంగళము-ఆదిత్యాళము

రామభక్తిసామ్రాజ్య మేమానవుల కబ్బెనో ||మనసా||
 ఆమానవుల గొందర్నన మత్తంతా బ్రహ్మానందామె ||రా||

త్యాగ రాయ కృతులు

ఈలాగని వినరింపలేను
చాలాస్వానుభవనేద్యామె
లీలాపుష్టి జగత్రియమనే
కోలాహల త్యాగరాజనుతుడె ||రామ||

బలహంస - ఆదితాళము

నిన్నుబాసి యెట్లా యుదూరూ
నిర్మలాత్మహృదయం జనులూ
అనఘసుపుణ్యా అమరనరేణ్య
సకలశరణ్యా సత్కరుణ్యా ||నిన్ను||
కనులకు చలవా చెవుల కముతము
వినురసనకు రుచి మనసుకు సుఖము
తనువు కానందము గల్గజేసె
త్యాగరాజహృద్ధర్మ పూర్ణకామా ||నిన్ను||

తోడి - ఆదితాళము

కడతేరరాదా మనసా
ఎడలేక భజనచేసినీ
యెడగల్గు నిజాదర్శరలు దెనిసీ ||కడ||
ఖలచిత్తశాకికమనే శుగ్రిం
ఖలమందు తగలక నేలూ
ఖలబద్ధుని నిజదాసుడై

త్యాగరాయ కృతులు

విలసిల్లు త్యాగరాజు మాటవిని
కడతేరరాదా మనసా || కడ ||

కుంతలవరాళి - ఆదితాళము

తెంతనే సదా యుంచుకోవయ్యా
మంతుకెక్కు శ్రీమంతుడౌ హనుమంతురీతిగా శ్రీకృష్ణ
తలచిన పనులను దెలిసీ
తలతో నడచి సంపసిల్లుదురా
జలుమారుబల్కు పనిలేదు రామా
భరతూనిపలె త్యాగరాజనుతి || ౩ ||

కుంతలవరాళి - ఆదితాళము

శరశత సమరైక హూరా
శరధి మదవిదారా
మరరిపుమూలా బలమను తూలా
గిరుల కనలసమమా శ్రీరామా || శత ||
వొలినేజేసిన పావనకుతార మా
కలనయినను శాయగతేనీ
బలువిలువ విగచి వెలసిన శ్రీరఘు
కులవర బోధము త్యాగరాజనుతా || శత ||

త్యాగరాయ కృతులు

సావేరి — ఆదిత్యానామ

రామా బాణాత్రాణశౌర్య

మేమాని పొగడూదురా

భామాకానపడు రావాణు ఋణా

బలముల నెల్లా కూలాచేయు ||రామ||

తమ్ముడు బడలిస వేళ సురరిపు లెమ్మో

చక్కెరపంచీయగని లెమ్మనుచు నిండ్రాచిబల్లి

సమయమ్మనిలేవగా సమ్మతితో నిలబడి కోడు

డాజ్యఘోషముల జనులజేసి తా

నెమ్మదిగల తోడునుజూచెనురా

నిజమైనత్యాగరాజనుతుడౌ ||రామా||

మోహనరాగము — ఆదిత్యానామ

భవానుత నాహృదయమూసర

మీఘాబడలికదీరా ||భవా||

భవతారకా నాతోనాగూగపల్కిన

బడలికదీరా కమలసంభవా

పవనుతా ప్రియతనకైతిరిగిస

బడలికదీరా ||భవా||

పవనమూజేరినను వెరపించిన

బడలికదీరా కమలసంభవా

శంకరాభరణము — ఆదితాళము

ఎందుకూ పెద్దలవలె బుద్ధియ్యవూ
 ఎందుబోదునయ్య రామయ్య ||ఎం||
 అందటివలెదాటిదాటితిరిగి
 అందరానినీపదయుగళముకై రామయ్య ||ఎం||
 వేదశాస్త్రతత్వార్థములూదెలిసి
 భేదరహితవేదాంతముదెలిసి రామయ్య ||ఎం||
 నాదవిద్యామర్మంబులు దెలిసి
 నీవాదత్యాగరాజానుత నిజముగ ||ఎం||

శంకరాభరణము — ఆదితాళము

మరియాదగాదురా కరుణాకరా - వారినిపిరిసి
 శరిచేసి చూచుచుండేది ||మరి||
 యాగము తాళము రక్తి భక్తి జ్ఞాన
 యోగము మరియానురాగములే నీ
 భాగవతులు ధరాశయానులేకానీ
 త్యాగరాజార్చిత తారకాచరిత ||మరి||

సరస్వతిమనోహరి - జిది

ఎంతో వేడుకొందు ఓ రాఘవా
 మంతమేలరా ఓరాఘవా

చింత దీర్ఘుట కెంత మోడిరా
 అంతరాత్మ నాచె తరానునే || నెం||
 చిత్త ముదూ నిన్ను జూచు సౌఖ్యమే
 ఉత్తమం బనుచు నుప్పొంగుచునూ
 సత్తమాత్రమా చాలా నమ్మతిని
 సార్వభౌమ శ్రీత్యాగరాజనత || ఎం||

జనరంజని — ఆది

స్మరణే సుఖం | రామనామస్మరణే సుఖం
 నరుడై పుట్టినందుకు సతమా రామనామస్మరణే సుఖం
 వరరాజరాజయోగమే నిష్ఠుతా.
 వారికానంద మయేటట్టు || స్మర||
 రామనామ శ్రవణంబునిండి
 నామరూపమే హృదయంబునిండి
 ప్రేమబుట్టగ సేయగ లేర
 నిష్కామత్యాగరాజు - సేయునామ || స్మర||

ఆరభి — ఆది

సాధించేనే ఓమనసా
 బోధించిన సన్మార్గవచనమూలూ
 బొంకు జేసి తాపట్టినపట్టూ || సా||
 సమయానికి తగుమాటలాడేనే
 దేవకీవసు దేవుల నేగించినపట్టూ
 రంగేశుడు సద్గంధాజకుడు

సంగీత సాంప్రదాయకుడు ||నమ||

సోపీజర మనోరథమొసంగ లేకనే

గేలియు జేసేవాడు

పనితల సదా సొక్కజేయుచును

మొక్కజేసే పరమాత్ము డదియుగాకా

యశోదతనయుడంచు ముదంబు

సనుముద్దుపెట్టు నవ్వుచుండువారి ||మన||

పరమభక్త వత్సలుడు సుగుణపారావరుం

డాజన్మమనఘు డీకలిబాధల దీర్చునా

దనుచు నేహ్యయాంబుజంబున జూచుచుండగ ||మన||

హారే రామచంద్రా రఘుకులేశ

మృదుసుభాష శేషశయన పరనారీసోదరా

రాజవిరాజ తురగరజ

రాజనితని రామయా వఘన

సరసీహళదాక్ష యనుచు

వేడుకొన్న నన్నుతా బ్రోవాకను ||మన||

శ్రీమౌళేశ సుప్రకాశ సర్వోన్నత

సజ్జనమాననకేతన కనకాంబరధర

అసన్మకుట కుండల విరాజిత హారేయనుచు నే

పొగడలే త్యాగరాజగేయుడు

మానవేంద్రుడైన రామచంద్రుడు ||మన||

కళ్యాణి - ఆది

సతాపునరా నిలకడనీకు
ఎంచిచూడ నగుపడవు
సీతాశాసన వాగీశ్వరీయను
శ్రీరూపములందా గోవింద
భూకమలార్కా నిలనభములందా
లోకకోటులందా
శ్రీకరుడగు త్యాగరాజకర్పిత
శివమాధవ బ్రహ్మాదులయందా ॥ప॥

శ్రీరంజన - దేశాది.

భువిసీదాసుడని పేరాశశే
హంకులాడితినా బుధమనోహరా ॥భు॥
అవివేక మానవుల కొరికొరి
అడ్డతోన దొక్కితిని బోవవే ॥భు॥
చాలసౌఖ్యమో కష్టమునూ విను
జాలిజెందితి సరినారిలో పాలముంచినా
నీటముంచినా పదములేగతి త్యాగరాజసుత ॥భు॥

హమీరుకళ్యాణి-ఆది

మానములేదా తనవాడని యభిమానములేదా ॥మా॥
గానమురా నీవలె నిర్మోహిని

గానకుచి దెలియ కుశలవజనక
మీసముఖమున రవితనయుడు
నినుబాసలు పల్కగ రోసముతో ||మా||
సింహాసనాధిపతి జేసిననీకు
దాసుడైన త్యాగరాజకర్పిత ||మా||

కాంభోజి - దేశాది

నూదానకీ చెట్టబట్టగ మహారాజువైతివి ||మా||
రాజరాజవర ఈజీవాక్ష
వినురావణారి యని రాజులుకీర్తియు ||మా||
కానకేగి యాజ్ఞ మీరక
మాయాకారమునచి శిభి శంతనేయుండి
దానవుని పెటనే చని
యశోకతరుమూలనుండి వానిమాటలకు
గోపగించి కంట నధియించకనే యుండి
శ్రీనాయక యశము నీకే
గల్గచేయలేదా త్యాగరాజపాలిత ||మా||

ఉదయవిచంద్రిక - దేశాది.

ఎంతనేర్చిన ఎంతజూచిన
ఎంతవారలైన కాంతదాసులె ||ఎ||
సంతసంబు శ్రీకాంత స్వాంత

సిద్ధాంతమైన మార్గచింతలేనా వా || ౧౦ ||
 పరహింస పరభామా స్వధన
 పరమానవాపవాద నరజీననాదుల
 కన్యతమే భాషించెదరయ్యా త్యాగరాజనున || ౧౧ ||

తోడి - ఆది

చేసినదల్లా మరచితివో ఓరానురాహ || ౧ ||
 ఆసకొన్నట్టి నన్నలయి చుటకు ముఖ || ౨ ||
 ఆలునీకైన భక్తురాలనుచు నాద
 పాలుమారక రవిబాసున చెల్లెలియు || ౩ ||
 బాసతప్పక విభీషణుని కొర
 కాదిశేషుడగు తమ్మునీ పోషించుమని నాజ || ౪ ||
 రామా శ్రీత్యాగరాజ ప్రేమానంద
 నీతాభామ మాటలు తెల్పు భీమాంబనేయబ్రహ్మ || ౫ ||

అభోగి - ఆది.

మనసునిల్ప శక్తిలేకపోతే
 మధురగంట విరులవ్వాజ యేమిచేయును || ౧ ||
 ఘనదుర్మదుడై తామునిగితె
 కావేరి మందాకిని ఎఱుఁబోచును
 సోమిదమ్మ సొగసుగాండ్ర గోకట

సోమయాజి స్వర్గా హుడోనా
 కామక్రోధుడు దవమొనరించితె
 కాళి రక్షించునో త్యాగరాజనుత||ప||

ఖరహరప్రియ - త్రిపుట

పక్కలనిలబడి గొలచె
 ముచ్చటసాగ తెల్పురాదా
 చుక్కలరాయని గేరుమోముగల
 నుదతీ నీతమ్మ రామునికిరు ||ప||
 తనువుచె వందనమొనరించు చున్నార
 చేనవున నామకీర్తన జేయుచున్నార
 మనసునది లచి మైరచి యున్నార
 నెనరుంచి త్యాగరాజునితో హరిహరి మీరిరు ||ప||

దేవగాంధారి - ఆది

శ్రీరసాగర శయన నను
 కలతలు బెట్టెనలెనా రామ
 వారణరాజును బోసను వేగమె
 పచ్చినది విన్నానురామ ||శ్రీ||
 శారీమణికి చీరలిచ్చినది
 నాడేనే విన్నానురా రామ

ధీరుడౌ రామదాసుని బంధము
విప్పినది నిన్నానురా రామ
నీవనజాక్షి కై నీరధిదాటిన
నీకీర్తిని విన్నానురా రామ
తారకనామ త్యాగరాజానుత
దయతో నేలుమోరామ || క్రి ||

సింధునామక్రియ — దేశాతి

దేవాధిదేవ సదాశివ
దీపనాథసుధాకర రహస్యనయన
దేవేశ పితామహ మృగ్యశమాది
గుణాధరణ గౌరీరహణ || దే ||
భవచ ద్రకళాధర నీలగళ
భానుకోటిసంకాశ శ్రీశనాథ పాద పాద
భక్తిదేహి దేశబంధో
దరహస్యవదన త్యాగరాజానుత || దే ||

జయవనోహరి — సూపకము

నీభక్తి భాగ్య సుధానిధి నీదే జన్మము
భూభారముగాని సుర భూసురుడై జన్మించిన || నీ ||
పేదోత్తబా కర్మము వెతగ్లు గతాగతసూ
బారాస్మక త్యాగరాజ ప్రసాదేయ సదా || నీ ||

కమాచ్ — రూపకము

ముజసజీవన రామ సుగుణభూషణ రామ
 భుజగభూషణా శ్రిత బుధజనావనా రామ ||సు||
 అజవందిత శ్రితచందన దశతురంగమా రామ
 చారునేత్ర శ్రీకళత్ర శ్రీరమ్యగాత్రా
 తారకనామ సుచరిత్ర ||సు||
 దశరథశత్ర తారకాధిపా నన ధన్మపాలకా
 తారయరఘువర నిత్యుల త్యాగరాజగన్నత ||సు||

అథాణా — రూపకము

నారదగానలోలనుత జవపరిపాలా ||రా||
 నీరదసమనీల నిరుపమగుణశీల
 నీవులేకయే తనువులు నిరతముగా
 నడుచును నీవులేకయే తనువులు
 నిక్కముగా మొలచును నీవు లేకయే
 వానలు నిత్యముగా గురుసును నీవులేక
 త్యాగరాజు నీగుణములనెఱు బాడును ||నా||

శంకరాభరణము — ఆదితాళము

ఏమి నేరము సన్నుభోవ
 ఎంతభారము నావల్ల ||ఏ||

సామరాజ వరదుడని మునుల
 సత్కీర్తి గల్గలేదా నాపై ||వ||
 దీనబంధువు దేవదేవుడ
 సమానఘనుడని ధర్మాత్ము
 డనుచు జ్ఞాపదీనులు గుణగానముచేయ బిరాన
 చూడవు త్యాగరాజార్చిత నాపై ||వ||

ఖరహరప్రియ — ఆది

ఎవరని నిర్ణయించేదిరా నిన్నెట్లా
 నుతించేదిరా సరవరనిన్నె ||వ||
 శివుడనో మోధవుడనో
 కవలధవుడనో పరబ్రహ్మమనో ||వ||
 శివమంత్రమునకు మాజీవము
 మాధవమంత్రమునకు రాజీవము ||వ||
 ఈవినరము తెలిసి ఘనులకు
 మ్రొక్కెద వితరణగుణ త్యాగరాజనుత ||వ||

సారంగ రాగం — దేశాది తాళం

ఎంతభాగ్యము మాపాల గల్గితివి
 ఎవ్వరీడుముజ్జగములలో ||ఎం||

చెంతజేరిసాజన్యుడై పలికి
 చింతబాగ తొలిగించి బ్రోచితివి ||ఎం||
 మున్నునీ సమీపమున వెలయు
 చన్మునుల నెల్ల నదిమీది లీలలచే
 జిన్నగాను పాలనము జేసినట్లు
 సన్నగాచితివి త్యాగరాజనుత ||ఎం||

కామవర్ధని — ఆది

తఘువర మరువతగునా ||ర||
 నఘధర భక్తజనాఘ నివారణ ||ర||
 తల్లిదండ్రు యన్నదమ్ములుయున్న
 పాలతియొక్కడు పురుషుడుయశానా ||ర||
 పరదైవములు బాగుసొమ్ములు
 సురతను మంగళసూత్రములోనా ||ర||
 జేసినపుణ్యచయము బ్రహ్మణ్య
 ఆసనౌసంగితి అనుపమలావణ్యవతి ||ర||
 వనసుచ నీకేమలుదులగొన్నాను
 వజ్రసహిత త్యాగ రాజనుతశుభాకర ||ర||

కళ్యాణి — రూపక

భజనసేయవేమనసా పరమభక్తి
 అజద్రవాదలకు భూసురాదుల కరుదైనతామ

నారదప్రణవ సప్తస్వర వేదవర్ణశాస్త్ర పురాణాది
చతుష్టకశల భేదముకలిగె కాదకరశరీర మెత్తి
ముక్తిమార్గమును తెలియని నాదతర్కమేల
శ్రీమదాదిత్యాగరాజనుతుతి॥ధ॥

తోడిరాగం - ఆది

కద్దనువారికి కద్దుకద్దని మొరలనిడు
పిద్దలమాటలు నేడబద్ధమానో॥క॥
అద్దంపు చెక్కిళ్ళచే
ముద్దుగారు మోముచూడ
బుద్ధిగల్గినట్టి మాయొద్దరావడేమిరా ॥క॥
నిద్దర నిరాకరించి
ముద్దుగా తంబురబట్టి
శుద్ధమైన మనసుచే సుస్వరముతో
పద్దుతప్పక భక్తపాలనము చేయు
తద్దయశాలివి నీవు త్యాగరాజసన్నుత ॥క॥

పూర్ణచంద్రికారాగం - ఆది

వలుకవేమి నా దయివమా
పరులు నవ్వునది న్యాయమా ॥వ॥
అలుగ కారణ మేమిరా రామ
నీవాడించినను ఆడిననాతో

తల్లిదండ్రుల భక్తి నోనగి రక్తిచిరి
 తక్కినవారలెంతో హింసించిరి
 జేలిసి పూరకుండేది ఎన్నాళ్ళురా
 దేవాదిదేవ త్యాగరాజునితో ||బ||

దేవమనోహరిరాగం - దేశాధితాళము

కన్నతల్లినాపై
 కరుణమానకేగాసి తాళనె
 నిన్నచేయుపనులు నేడుగాక
 వేతెన్నలేదనుచు వేమారుపలుకు ||క||
 ఎదురుదాననే ఇంగితంబెరిగి
 చెదరనిక పంచేంద్రియమణచి నిను
 వదలలేని ధైర్యశాలిగాదని
 మదనకోటిరూప త్యాగరాననుట ||క||

హరికాంభోజి — దేశాది

ఎంతరాని తన కెంతపోని
 నీచెంతవిడువజాల ||ఎంత||
 అంతకారి నీచెంతజేరి
 హనుమంతుడై కొలువలేదా ||ఎం||
 శేషుడు శివునికి భూషుడు
 లక్ష్మణశేషియై కొలువలేరా ||ఎం||

శిష్టుడుమేని వసిష్టుడు
 గొప్పవసిష్టుడు హితుడుగాలేదా || ౧ ||
 నరవరనీకై సురగణములు
 వానరులై గొల్వగలేదా || ౨ ||
 ఆగమోక్తమగు నీగుణములు
 శ్రీత్యాగరాజు బాడగలేదా || ౩ ||

చారుకేళిరాగం — ఆసి

ఆడమోడిగలదా రామయ్యమాట || ఆ ||
 తోడునీడ నీవె యనుచును
 భక్తిగూడిన పాదముబట్టిన నాతో || ఆ ||
 చదువులన్ని దెలిసి శంరాంసుడై
 నదయుడాసుగ సంభవుడు మొక్క
 కదలుదమని బల్కు జేసితివిగాకను
 త్యాగరాజు యాడినమాట || ఆ ||

జింగ్లరాగము — ఆసి

అనాధుడనుగాను రామ నే
 అనాధుడవు నీవని నిగమజ్ఞుల
 సనాతనుల మాటవిన్నానునే || ఆ ||
 సిరాదామరపు జూచి నీకలి

నరాధము లనెదకు పురాణపురుష
పుర రిపుతన దాగ రాట్టయన త్యాగరాజనుత

వరాళిరాగం — దేశాది

కలినరులకు మహిమలు
దెలిసి యేమిఫలము లేదా ||క||
ఇలను వెలయు వీరవృషభాదుల
కటుమలరుచి దెలిసియు చందముగొని
దారసుతులకై ధనమునకై
యూగుపేరులకై బహుపెద్దతజమునకై
సారెకు భక్త వేషము గొనువారికి
తారకనామ శ్రీత్యాగరాజ ర్చిత ||క||

మధ్యమావతి — రూపకము

అలకలల్లలాడగ గని
యారాణ్ముని ఎటుపొందెనో
తెలుపు మీరగను
మూరీచుని మదమణచువేళ
మునిగనుసైగ దెలిసి
శివదలువును విరచెడి సమయమున
త్యాగరాజ వినుతుని మోమున రంజిల్లు

నాయకిరాగం - ఆది

నీభజనగాన రవికుల
 నేనెందుగానరా రామ
 శ్రీభవ సరోజాసనాదిశచీ
 మనోరమణవంధ్య ఇల్ల
 సగుణ నిర్గుణ నిజము దబ్బరలను
 పణ్డతములమర్క వాప్తసిద్ధుల
 సగలుజూప సుతసిల్లగంటిని
 త్యాగరాజవినయత॥

హరికాంభోజ - ఆది

చనతోడితేవే ఓ మనసా
 కనకరముతో గనకకరముడి
 చిరకాలము సుఖమనుభవింపవేగమే ॥చ॥
 పతితులబోచు పట్టాభిరాముని
 పరమార్థనుత విశిష్టానుసారిని
 ద్యుతినిర్జిత శతశ జరానిని
 ఘరీనత్యాగరాజహృచ్చారిని ॥చ॥

హరికాంభోజరాగం - ఆది

దివ్యమణివంశ తిలక
 లాంఛన దీపశరణ్య

త్యాగ రా య కృ తు లు

మనవిని బాగుగా మదినిదలంచుచు
చనవుననేల జాలుగా జాలు ||ది||
సర్వవినుత నను సంరక్షించును
గర్వము ఏల గాచువారెవరే
నిర్వికారగుణ నిర్మల కరధృత
శర్వత త్యాగరాజ సర్వస్వమా ||ది||

యదుకులకాంభోజి - దేశాది

ఏతావున నేర్చితివోరామ ఎందుకింతగాసి
సీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్ను
హతాత్మజులతో నాడునాటక
ములు వజ్రాల సొమ్ములడిగిరో
అనుజులు తల్లిదండ్రులు అన్న
మడిగిరో శీఘరయిన వరభక్తులుబిలూరో
చిరకాలము త్యాగరాజనుతనీవే ||ఏ||

సురటిరాగం - రూపకతాళం

భజనపరులకేల దండపాణి
భయము మనసా రామ ||భ||
ఆజుద్రోసురేశుల కక్షయాస్తాస మొసంగురావ: ||భ||
ఆడకొట్టుసిండిన కోదండపాణి

ముఖము సుహృద్ద్రుడరీకమును
జూచి పూజాహుచు
నిండుప్రేమతో గరంగు నిష్కాములకు
వరపేడ్పడ పాదదాసుడైన
త్యాగరాజుజేయు రామ

కాఫీరాగం - గుంపతాళం

మీనల్ల గుణదోషమేమి శ్రీరామ॥మీ॥
నావల్ల నేగాని నళినదళ నయన ॥మీ॥
నమనసునా ప్రేమ నన్నలయజేసిన
రాజిల్లు శ్రీత్యాగరాజనుత చరణ ॥మీ॥

ఉమాభరణము-ఆదితాళము

నిజమర్మములను దెలిసినవారిని
నీవలయించేది యెఱొ ॥ని॥
అజగజరక్షక గజచర్మాంబరాది
గుణభేదముల నిలగల్గజేస నవీ ॥ని॥
శ్రుతిశాస్త్ర పురాణవివాది
పణ్డతనిష్టల నామవరాదుల
క్షిణిపతులంగ మతులుగా జేసిన ॥ని॥
ప్రేమత్యాగరాజనుత శ్రీమనోహర ॥ని॥

త్యాగరాయకృతులు

భైరవి - ఆది

శ్రీరఘువర సుగుణాలయ
సరసిజతాచన విలోచనాభ ||శ్రీ||
తరానలేచి జరాకులేటికి బిరాన
ననుబ్రోవగరాదా వాదా ||శ్రీ||
కమలాహితనతి కమలాహితధర
మమతదెలిసి నను మన్నించతాదా ||శ్రీ||
కనికరమున నను కనికరమున
నిడిచనవున ఒకమనవిని బల్కగరాదా
అగమమూల అవనిజలోల వేగమె
తెలుసుకో త్యాగరాజార్చిత ||శ్రీ||

సారమతి - ఆది

మోక్షముగలదా భువిలో
జీవన్ముక్తులుగాని వారలకు ||మో||
సాక్షాత్కారనీ సందృక్తి
సంగీతజ్ఞాన విహినులకు
ప్రాణానల సంయోగమువల్ల
ప్రణవనాదము సప్తస్వరములైబరుగ
వీణావాదన లోలుడే
శివమనో విధమెఱుగరు
త్యాగరాజవిసృత ||మో||

శుద్ధబ్రహ్మ - ౩ది

తొలినే జేసిన పూజాఫలము
దెలిసెను నాపాలిదైవమా ||తొ||
పలువిధముల నేదలచికరగగా
పలుకక నీవిటు నేనిటుతాగ||తొ||
సరివారలలో చొకజేసి
ఉపరపోషకులను పొరుగునజేసి
హరిదాసరహిత భరమునవేసి
వరిజూపకుండగ త్యాగరాజుచ్చిత||తొ||

శుద్ధదేశి - దేశాది.

రఘునందన రాజమోహన
రమియింపవె నామనసున ||ర||
నగజానిలజ నాశదాది
హృన్నాళికనివాసుడైనగాని శ్రీ ||ర||
చిత్తమందు నిన్నుంచి
ప్రేమతో జింతించు సద్భక్తుల
నుత్తమోత్తములొచ్చు
నావదినుంచి పూజి పలేదా
తత్తదీక్షు గౌరణంబు
నీవేతాళజూ సకత్యాగ రాజనుత ||ర||

త్యాగరా య కృ త్నములు

కాంభోజి - ఆది

నాచిమని నిన్నే మొరలిడ
నీ మనసున దయరాదు ||మ||
కరిమొరవిని సరగునజన
నీకు గారణమేమి సర్వాంతర్యామి ||మ||
కరుణతో ధృవునికెదుట
నలచిన కథ విన్నానయ్యా
సురకెలై తనయునికై నరమ్మగమా నూచనలేమయ్యా
మరచియున్న వనచరుని బోచిన
మహిమ దెలుపవయ్యా
ధరను వెలయు త్యాగరాజ
సన్నత తరముగాడికనే విననయ్యా ||మ||

దేవక్రియ—ఆది

నాటిమాట మరచితిన్ ఓరామ చిన్న |నా|
మాటిమాటికి నాపై మన్ననసేయుచు
ఏటికియోచన నీభాగ్యము నీదను
తరుణులబాగుగ వర్తనములజూచువేళ
చరణములనిగనినే కరగుచు
సేవింప భరతుని కరచామరమును
సెప్పుచు కరుణను త్యాగరాజ వరహదని పల్కిన|నా|

సరస్వతి - రూపక.

అనురాగములేని మనసున సుజ్ఞానమురాన
ఘనులైన అంతరజ్ఞానుల కెఱుకేగాని
వగవగగా భుజించు నారికి తృప్తిరీతి
సగుణధ్యానముపైని సౌఖ్యము త్యాగరాజనుత || అను ||

హిందోళము - దేశాది

మనసులోని మర్మమును దెలుసుకో
మానరక్షక మరకతాంగనా || మ ||
ఇనకులాప్తనీవేగాని
పేరెవరులేరు ఆనందిహృదయ || మ ||
మునుపు ప్రేమగలదొరవై
సదా చనువునేలినది గొప్పగాదయా
కనికరంబుతో నీవేళ
నాకరముబట్టు త్యాగరాజనుత || మ ||

సంతోషరాళి - ఆది

శివశివ యనరాదా || శి ||
భవభయబాధల నణచుకోరాదా || శి ||
ఆగమములనుతియించి బహు
బాగులేనిభాషలు చాలించి
భాగవతులతో పోషించి
ఓరిత్యాగరాజున్ను తుడసి యెంచి || శి ||

జుమ్మాటి - త్రిశ్రగతి

నననీతచోర దేవకి ననుదేవనందనా
 ననుదేవనందన యశోదనందనా ||నను||
 బుద్ధిదారకాదివందిత కేశవ భక్తచందనా
 యిందీవరయతలోచనా ఆనందచందనా||నను||
 బాంబిగూడి నామస్మరణ జేసుకొందమా
 భక్తాలపాదధూళిమనపై జల్లుకొందమా||నను||
 రాజరాజరాజమహా రాజశేఖరా
 ఓరాజశేఖరా ఓరాజశేఖరా
 రాజరాజ సూరత్యాగ రాజశేఖరా ||నను||

చక్రవాకరాగం - రూపకతాం

సుగుణములే చెప్పకొంటి
 సుందరరఘురామ ||ను||
 వరులెరుంగలేక ఇలువత్తుననుచు మరాశచే ||ను||
 స్నానాధి సుకర్మంబులు
 జేదాధ్యయనంబులెరుగ
 శ్రీనాయక క్షమించుము శ్రీత్యాగరాజనుత ||ను||

కోకిలధ్వని—ఆది

తొలినేనుచేసిన పూజాఫలమిలాగే
 వరమాత్మ నీకాయాసపడపనిలేదురా
 కరుణ కరా నరభక్తవేషము
 వేయువేళ వర్జజాలసేనా త్యాగరాజనుత ||తొలి||

చలుగు పాట

శింకరాభరణము — ఆది

శ్రీరామా జయరామా - సీతాసునోహరా
కారుణ్యసాగరకరుణానిధేయ ॥ శ్రీ॥
నాపాలి శ్రీరామాభూపాలకస్తోమా
కాపాడసమయము శ్రీ
పాహిమాంపాహి శ్రీ
భలిభక్తులహజా - ఫలమునీచనుకొంటి
చలిచలించనీకు - చల్లముజెట్టెదనూ శ్రీ
కోటినున్నధువైనా - సాటిరానీసాగరూ
నాటిమున్నది మదిని కేటి శ్రీగఘురామా ॥ శ్రీ॥
నిగుపేదకబ్బినాధి నొకటిని
వరత్యాగరాజునినరదా మ్రొక్కేరా ॥ శ్రీ॥

శోభనము

వంతువరాళి - ఆది

వదనద్యుతిపతకాయూ నసుధామానసకామా
మందమానవరణభీమా మంపాహి శ్రీరామా
శోభానే - శోభనమే జనకసుతాహృదమణా
జనున్న మదహరణా
పినుతాఘనతానమణామాంపాహి మునిచరణా ॥ శో॥
మిలితకామానపాశా నిభుకోటి గంకాశా -

భగవాన్ సకలాధీశా పాహీ పాపవినాశా ||శో||
 వరత్యాగరాజనుతా - వారిజపంభవదాతా
 వరమకళ్యాణయుతా పాహీమాం శుభచరితా ||శో||

హే చ్చ రి క

యదుకులకాంభోజిరాగము - జంపెత్తాళము

హేచ్ఛరికగారాద హేమచంద్రా
 హేచ్ఛరికగారాద హేమగుణసాంద్రా
 పచ్చవిల్లునిగన్న పాలితసుచంద్రా || హే ||
 ఆణిముత్యాలసరులల్లాడగానూ
 వాణిపత్రిప్రదులిరునరచ బాగడగనూ || హే ||
 మాణిక్యసాపాన మంటపంబుననూ
 శీణపల్కువినుచు వేడ్క జెలగగనూ || హే ||
 కనకమయహా మగుటకాంతి మెరయగనూ
 కనరానికుండల యుగము బాగుగనూ || హే ||
 నెనుజూడవచ్చు భక్తిని కరముజిల్లా || హే ||
 వినువారిలెల్లాగని విరులచే చిల్లా
 శునత్యాగరాజ గనుకొని ముద్దుగుల్లా || హే ||

లా లి పా ట

నటబైరవిరాగము - ఆది

లాలీలాలీయని యూచేరా వనమాలి
 మూలీయని యూచేరా ||లా||

రామరామయని పాడేరా
 నిపుభీమభీమాయని పాడేరా ||లా||
 దేవదేవాయని విలిచేరా భూ
 దేవదేవాయని నలచేరా ||లా||
 రాజరాజాయని బిలచేరా
 త్యాగరాజరాజాయని తలచేరా ||లా||

ఉయ్యాలపాట

నీలాంబరి — జంపె

ఉయ్యాల బూగవయ్య
 సయ్యటపాటలను సాత్సర్వభామ ||ఉ||
 కమలజాద్యక్షుల సురసా నినుగొల్ప
 విమలత పూనీ మునీంద్రులు ధ్యానింప
 కమనీయభాగవత్తులూ గుణకీర్తనములు
 నాలాపబులు నేయగ ||ఉ||
 నారదాదులు మలయుచు శుభిజెందు
 సారములు బాగవినుచు - నమ్మవారలసదా
 బ్రోచుచు వేదసారఫలములు జూచుచు శ్రీరామ ||ఉ||
 నవమోహనాంగులయినపురసతులు
 వివరముగ బాడగనూ - చోద్యమున
 సవరత్న పటపమున నాత్యాగరాజని
 వినుతకృతి బూనర ||ఉ||

త్యాగరాయకృతులు

పవ్వళింపు - పాట

నీలాంబరిరాగం — ఆది

శ్రీరామరామరామా శ్రీమానసాభిసామా
 నారాయణాంగనామా నలినాక్షా పవ్వళింమాజన
 శ్రీజనక రాజుటబుట్టిపట్టి జానకీని చెట్టబట్టి
 కనకసకా సురటిబట్టి గానునది పవ్వళింమా ||శ్రీ||
 వర్ణింపశరముగాదు పూర్ణ మకాభిక్తితోను
 చిర్మలులను భజించుచు పూజించు పవ్వళింమా ||శ్రీ||
 అనుకూలరశయనా అ భోజవత్రినయనా
 ఆశీతో త్యాగరాజ ఆస్పించ పవ్వళింమా ||శ్రీ||

మంగళము

సారాస్త్రి రాగము-ఆది

నీనావరూపములకు హ్యజయమంగళం ||ని||
 పవమానసుతుబట్టు పాదారవిదములకు ||ని||
 పంకజాక్షి నెలకొన్న పంకాయరమునకు ||ని||
 నలినాతిరుగేరునగు మోమునకు ||ని||
 నవముక్తాహారములు నటియించుయరమునకు ||ని||
 ప్రహ్లాదనారిధాది భక్తులు పొగడుచుండు ||ని||
 రాజీవనయన త్యాగరాజా వినుతుడైన ||ని||

త్యాగరాయకృతులు - సంపూర్ణము.

శ్రీకృష్ణా పెన్, విజయవాడ.

